

La conjuntura econòmica de Barcelona

Abril de 2016

28 d'abril de 2016

B
BC
BN

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

Durant els primers mesos de l'any, l'economia mundial...

...ha mostrat un perfil més feble de l'esperat que ha portat l'FMI a reduir dues dècimes el creixement previst el 2016, fins el 3,2%. En un entorn de volatilitat financera, baixos preus de les matèries primeres i alentiment dels fluxos comercials, les economies desenvolupades es mouen en una senda d'avanç moderat que en el cas de la zona euro presenta uns indicadors d'activitat que suggereixen més vigor que el mostrat el 2015. Pel que fa a les emergents, algunes de les grans pateixen tensions financeres sovint afeblides per pressions sobre la depreciació de les seves monedes que s'agreugen en el cas dels països productors de primeres matèries. En l'horitzó, es manté la incertesa en el convuls escenari geopolític, que a Europa es complica per la irresolta crisi dels refugiats i la possible sortida del Regne Unit de la UE.

A Espanya, la desaceleració global ha implicat...

...una correcció de les previsions de creixement de l'economia del 3% al 2,7% el 2016 i del 2,9% al 2,4% el 2017. Aquesta revisió del govern s'alinea amb les previsions –també corregides a la baixa– del FMI i de la Comissió Europea. Tot i l'alentiment, s'espera continuar creixent per sobre de la mitjana europea. Es preveu una moderació del creixement de l'ocupació i la renda familiar que pot frenar l'avanç de la demanda interna. Pel que fa al sector exterior, les dades de febrer avalen la fortalesa de les exportacions tot i el deteriorament dels mercats exteriors i la moderació del creixement del comerç mundial. La difusió de la desviació dels objectius de dèficit públic el 2015 indueix a pensar en una reformulació de les mesures d'austeritat en un context d'incertesa política.

L'economia de Barcelona manté el to...

...de consolidació del creixement del PIB que segons les primeres estimacions va tancar el darrer trimestre del 2015 amb una taxa del 3,7% -la més alta dels darrers anys- i amb un protagonisme destacat del sector serveis. Les dades d'afiliació dels treballadors del primer trimestre del 2016 apunten a una intensificació del creixement en alguns dels sectors més potents des del punt de vista d'activitat i ocupació, principalment els relacionats amb el turisme, el transport i el comerç. Altres segments del terciari més innovadors, com els relacionats amb la tecnologia i els serveis d'informació, i d'altres de madurs en recuperació, com l'immobiliari, també registren un fort creixement dels ocupats. Una evolució que es completa amb el descens de l'atur -i ja són 35 mesos consecutius- i l'augment de la contractació. D'entre els indicadors d'activitat, el transport aeri de passatgers i les pernoctacions hoteleres destaquen amb taxes de dos dígit després d'encadenar diversos anys de creixement. L'activitat industrial i el transport marítim de mercaderies segueixen en moderat ascens, en línia amb les exportacions, alhora que la matriculació de vehicles i les compravendes d'habitatges segueixen a l'alça reflectint una millora de la demanda interna que descança en la recuperació de l'ocupació i en l'augment dels fluxos de crèdit a famílies i empreses.

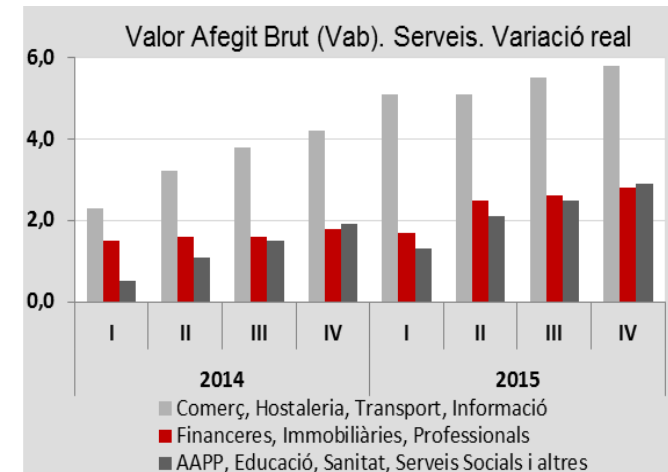
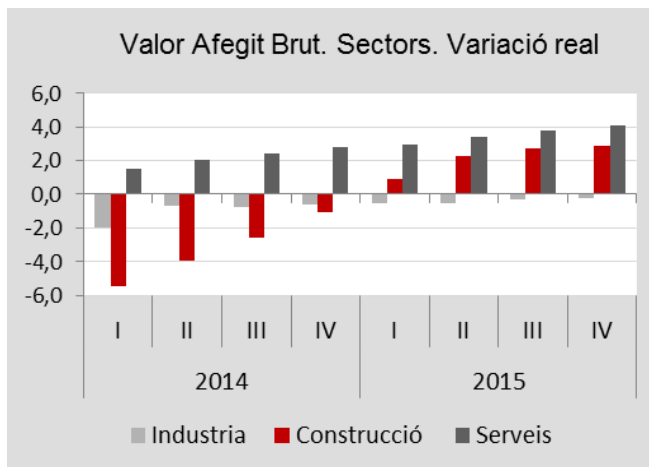
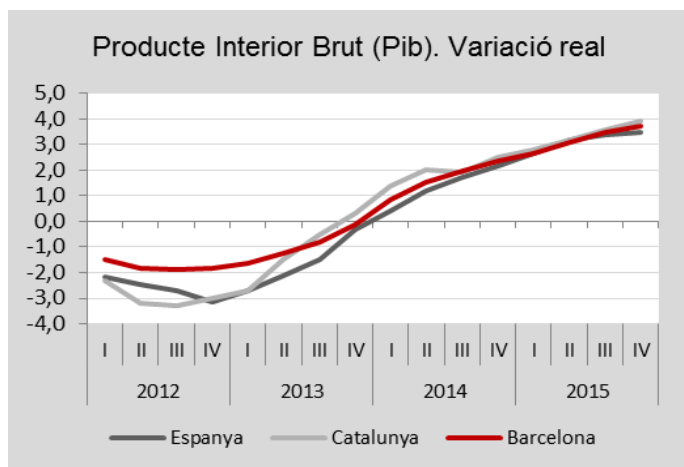
Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	------------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

PIB. VAB sectorial

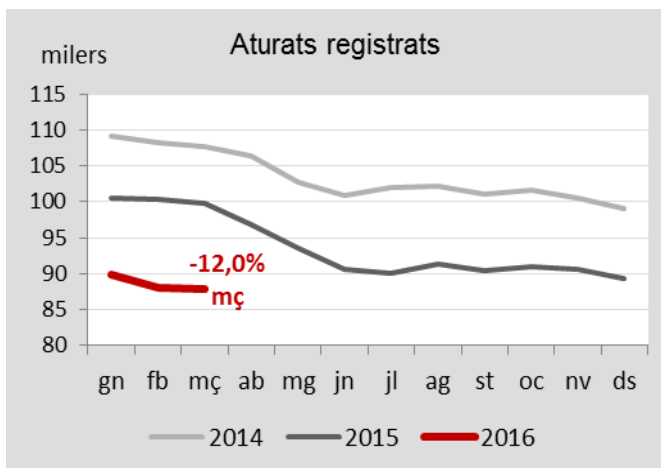
La primera estimació del PIB de Barcelona en el 4t. trim. de 2015 indica un augment d'un 3,7% en la taxa interanual real, dada inferior a la catalana (3,9%) i superior a la de l'Estat (3,5%). En el conjunt de l'any 2015, la taxa de creixement del PIB de BCN queda situada en el 3,2% respecte l'any anterior. La recuperació de l'economia de Barcelona té un perfil similar a la de Catalunya o Espanya. Tanmateix, en l'any de crisi més intensa (2012) l'economia de la ciutat va resistir millor el cicle negatiu, amb una taxa anual de reducció del PIB del -1,8%, davallada més suau que la de Catalunya (-2,9%) o la d'Espanya (-2,6%). L'economia de Barcelona mostra en els darrers anys una menor volatilitat al cicle econòmic que la que afecta a l'economia catalana o a l'espanyola.

Al llarg dels anys 2014 i 2015, el creixement sectorial mostra a Barcelona unes dinàmiques diferenciades. El sector de serveis té un creixement més sostingut, la major part del període clarament per sobre de taxes del 2%. En el quart trimestre de 2015 el seu creixement ha estat del 4,1%. El sector de la construcció registra una dinàmica accelerada, ja que va passar des d'una dada de -5,4% a inicis del 2014 a un 2,9% en el darrer trimestre. Finalment, l'evolució de la indústria té una evolució de tendència lleugerament a l'alça, però amb taxes encara negatives, passant de 2% al 1r. trim. del 2014 a un -0,2 al 4t trim. de 2015.

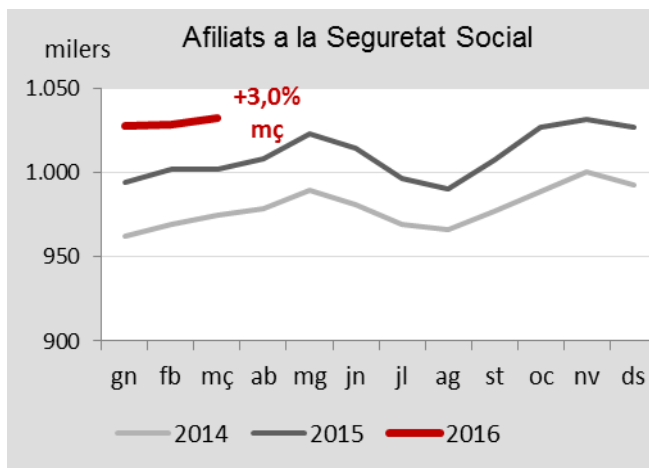
El subsector del Comerç, Hostaleria, Transport i Informació té un comportament molt dinàmic entre 2014 i 2015, amb un creixement interanual en el 4t trim. de 2015 del 5,8%. El Financer, Immobiliari i Professional creix en el 4t trim. al 2,8%, però mentre que les activitats financeres i asseguradores registren taxes negatives, les professionals van tenir un comportament positiu. El subsector de les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis Socials i altres, presenta una millora en el període, amb una taxa del 2,9% en el 4t trim. de 2015. Les activitats dels altres serveis (culturals, lleure) són les que més creixen en aquest subsector.

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	--------------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

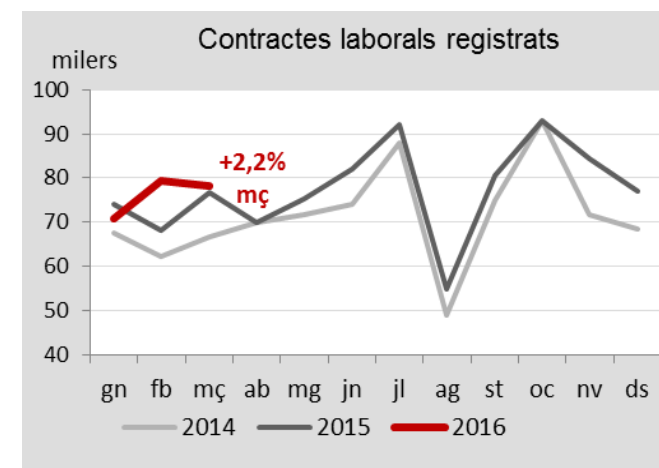
Mercat de Treball

L'atur manté al març un fort ritme de descens interanual, ajudat en certa manera per factors estacionals, de forma semblant a Catalunya (-12,5%), però més intensament que a Espanya (-8%) i se situa per sota de les 90.000 persones per quart mes consecutiu. El 1r. trimestre tanca amb una xifra de 87.760 aturats, 12.000 menys que un any enrere i una retallada del 24% respecte al màxim de tres anys enrere. Tanmateix, es tracta de registres molt elevats encara i més favorables al segment masculí (52,2% del total són dones).

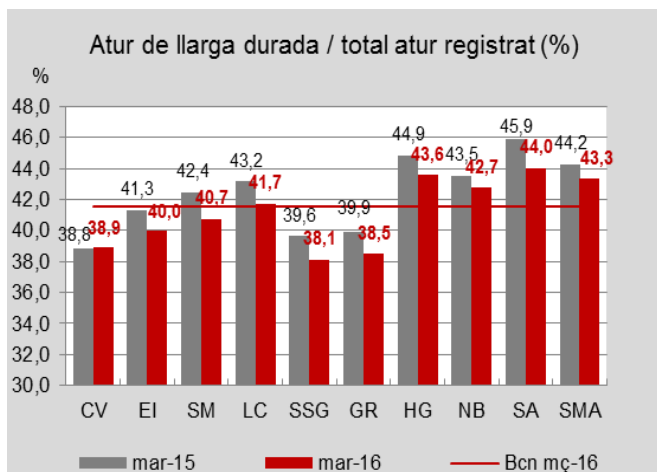
La recuperació del nombre d'ocupats iniciada ja fa prop de dos anys i mig continua, i la xifra de 1.032.159 afiliats amb que tanca el 1r. trimestre de 2016, la més elevada des del juny de 2009, suposa gairebé 30.500 nous llocs de treball creats respecte a un any enrere. El creixement de l'ocupació s'observa a tots els sectors excepte a la indústria (-0,7%). El terciari, que concentra prop del 90% dels nous llocs generats a la ciutat, registra un increment del 3,5% i la construcció també presenta un notable repunt de l'1,7%.

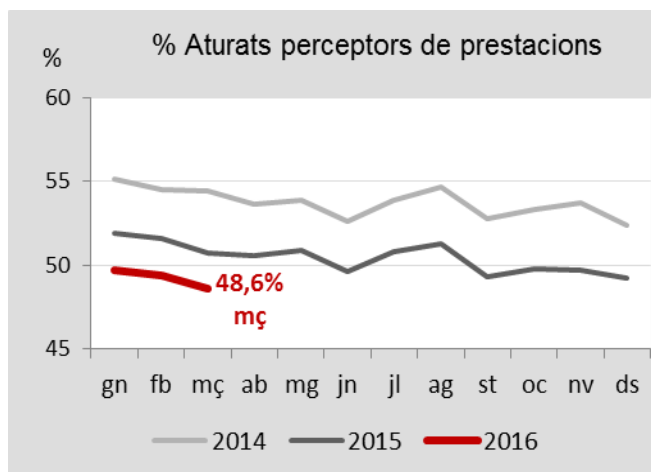
El ritme de creixement de la contractació s'alenteix el mes de març, després d'un febrer molt expansiu. Deixant de banda possibles efectes estacionals, el cert és que al tancament del 1r. trimestre de 2016, la contractació segueix avançant (+4,4% interanual) però a un ritme més moderat que el del bienni precedent. Dels 228.600 nous contractes formalitzats entre gener i març, només 34.290 han estat indefinits, si bé l'increment (+7,6%) ha estat més intens que el de les modalitats temporals (+3,9%).

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	--------------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

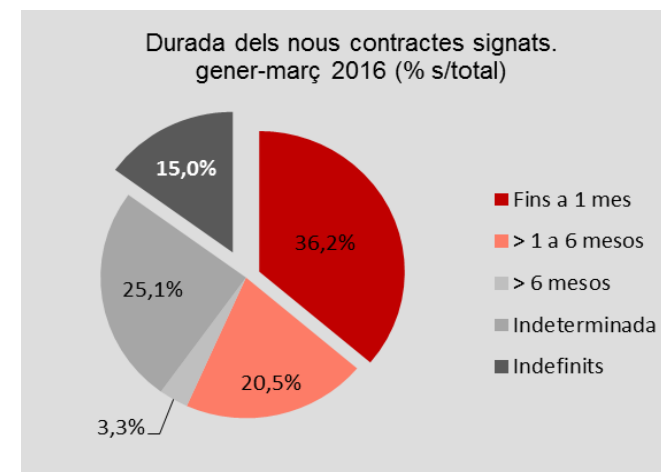
Treball i Cohesió Social

L'atur registrat es redueix al març en relació amb un any enrere a tots els districtes i el pes respecte a la població en edat de treballar és, com al febrer, del 8,4% de mitjana a la ciutat. Tanmateix, les desigualtats territorials persisteixen i a barris com Ciutat Meridiana aquest percentatge equival a 5 vegades el del barri de Pedralbes. Els aturats de llarga durada, prop de 36.500 persones que porten un any o més sense treballar, suposen de mitjana a Barcelona el 41,6% de l'atur registrat, i el percentatge disminueix al març a tots els districtes excepte a Ciutat Vella. Les dones representen el 56% del total.

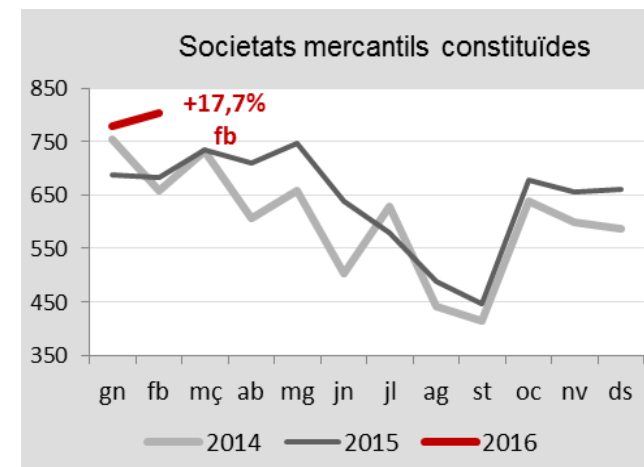
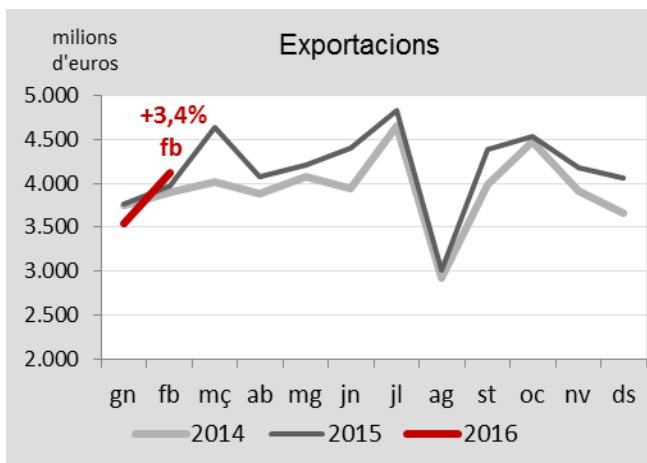
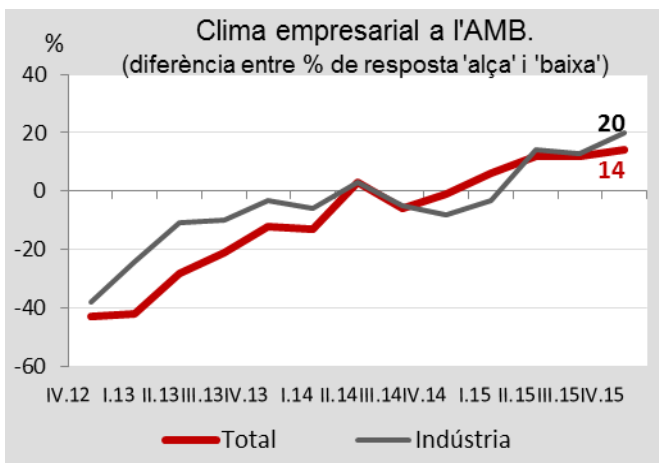
La cobertura de l'atur segueix marcant mínims, en una trajectòria a la baixa que es manté de forma sostinguda des de l'any 2010, quan arribava al 73% dels aturats registrats. Actualment, i des de fa ja set mesos, més de la meitat de les persones que consten a l'atur no perceben cap prestació o subsidi, en bona part pel fracàs de mesures d'àmbit estatal com el pla contra l'atur de llarga durada. A la vegada, el pes del col·lectiu d'aturats de molt llarga durada (>2 anys) arriba al 26,6% (23.309 persones).

Durant el 1r. trimestre de 2016 la contractació segueix recolzada en l'alt grau de temporalitat. Els contractes indefinits lideren el creixement en termes relatius però suposen només el 15% del total, per sota del màxim de 2007 (17%). La major part dels nous contractes són de molta curta durada: més de la meitat (56,7%) no superen els sis mesos i més d'un terç (36,2%) no arriben a 30 dies. Per gènere, als indefinits el repartiment és bastant igualitari (51% homes i 49% dones), mentre que als temporals predominen les dones (53%) pel fet que absorbeixen gairebé 3/4 parts dels contractes d'interinitat.

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	----------------	---------	---------------------------	--------	------------

Empresa

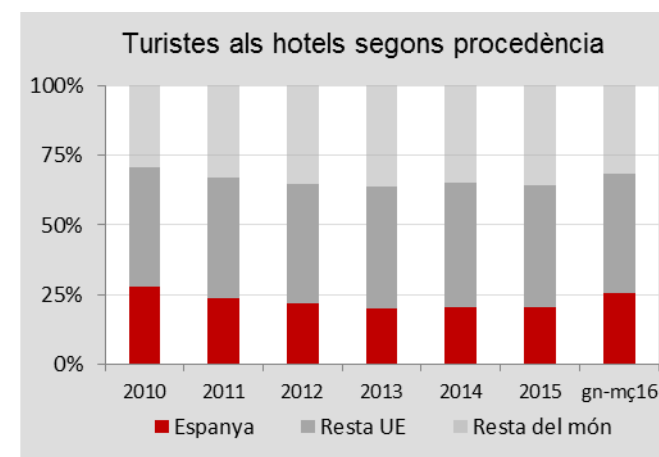
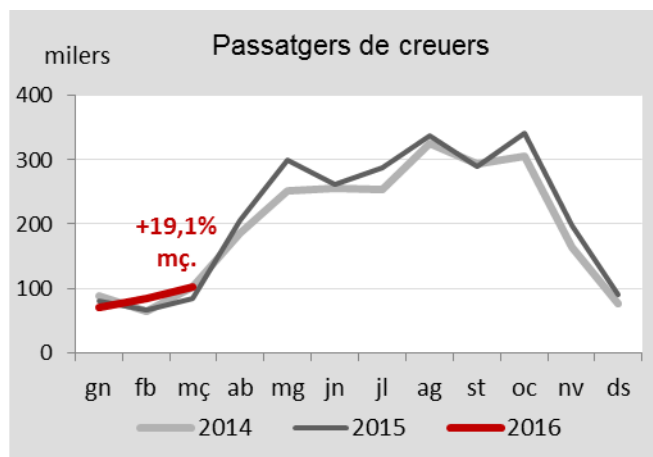
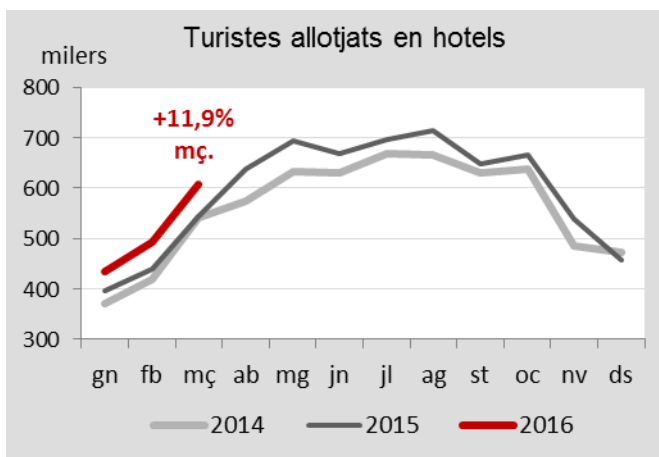
La marxa dels negocis a l'AMB ha millorat al llarg de 2015 a tots els sectors, i el 4rt. trimestre presenta el saldo global més favorable des de l'inici de la sèrie el 2009. El clima millora respecte a un any enrere a tots els sectors i fins i tot a la construcció ha estat positiu per primer cop, segons l'enquesta realitzada a més de 1.000 empreses. Les perspectives per al proper període (1r.Trim.2016) també són positives a tots els sectors excepte a l'hostaleria, on empitjoren respecte als primers trimestres de 2015.

Les exportacions de la província de Barcelona recuperen al febrer la senda expansiva, després del retrocés de l'inici de 2016. Tanmateix, l'acumulat del 1r. bimestre registra encara una lleugera reducció interanual (-1,1%), a diferència de Catalunya (+1%) i Espanya (+2,4%). La UE-28 es manté com a principal destí de les vendes a l'exterior de la demarcació, amb el 64% del total, i els productes químics segueixen essent el principal sector exportador (27% del total), juntament amb els béns d'equip (19,4%).

El febrer s'accelera el ritme de creació d'empreses, amb 805 noves societats constituïdes i un total de 1.584 al llarg del primer bimestre de l'any, de 35.660 euros de capital mitjà. El dinamisme empresarial d'aquest període, amb un alça del nombre de societats del 15,4% interanual, ha estat tanmateix menys intens que el de tot Catalunya (+23,5%) i Espanya (+18,7%). Les dissolucions a la província cauen gairebé a la meitat (-48%), el que fa créixer la ràtio d'empreses creades/dissoltes fins a 23,7.

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	----------------	---------------------------	--------	------------

Turisme

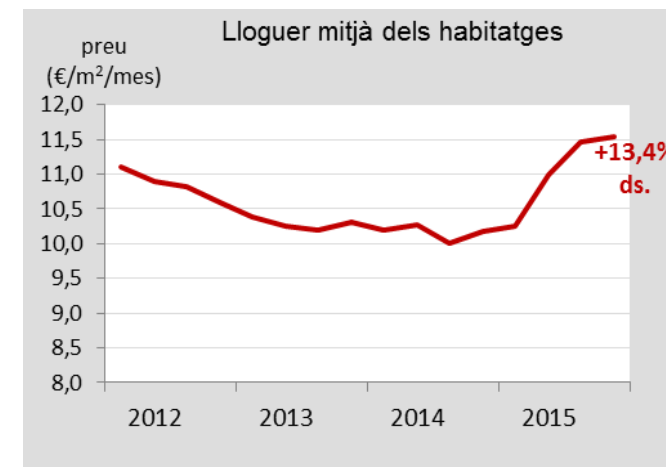
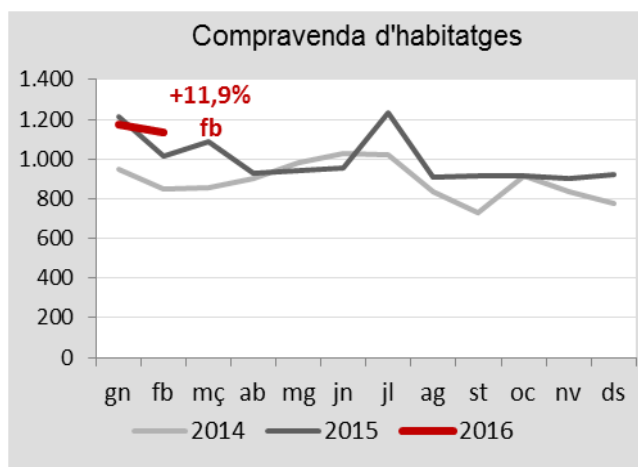
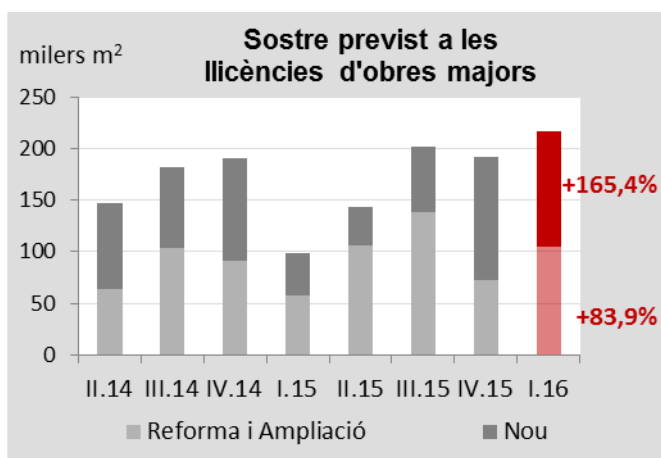
En un context d'auge de les destinacions urbanes i afavorit per l'efecte estacional de la setmana santa, els registres d'activitat als establiments hotelers tanquen un primer trimestre de l'any molt expansiu, amb una taxa d'augment que més que dobra la de l'any passat. En el fort creixement en volum de la demanda intervenen factors d'ordre divers, com el clima de recuperació econòmica, l'abaratiment de l'euro i de les tarifes de transport, l'auge dels viatgers professionals i la sensació d'inseguretat percebuda en altres destinacions. En línia amb l'augment de la demanda, rendibilitat i facturació segueixen a l'alça.

L'avançament de la setmana santa al calendari impulsa el nombre de creueristes al març per sobre dels cent mil usuaris, un 19% més que un any enrere. En un escenari de millora de la desestacionalització, durant el mes de març s'accentua el contrast entre els viatgers que utilitzen Barcelona com a port base (augmenten un 89,7%) i els usuaris en trànsit (que cauen un 16,2%, el quart descens consecutiu). El creixent protagonisme del viatger *touraround* (inicia i acaba la ruta a Barcelona) té notables implicacions des del punt de vista de l'impacte, la despesa i el transport aeri i el terrestre.

Sota l'impacte de la setmana santa, al març es consolida el repunt de la demanda domèstica, que creix per sobre del 20% tant en turistes com pernoctacions. L'exterior -que representa un 80% de les pernoctacions hoteleres- continua creixent per sobre del 8% impulsada per l'abaratiment de l'euro enfront la lliura i el dòlar i per condicionants macroeconòmics i de percepció d'inestabilitat geoestratègica. Regne Unit, França i Itàlia són els mercats d'origen més potents en el primer trimestre de l'any, als que cal afegir Alemanya i Estats Units, tots ells en ascens. El mercat asiàtic segueix avançant mentre que el rus ha deixat de caure.

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	----------------------------------	--------	------------

Construcció i mercat immobiliari

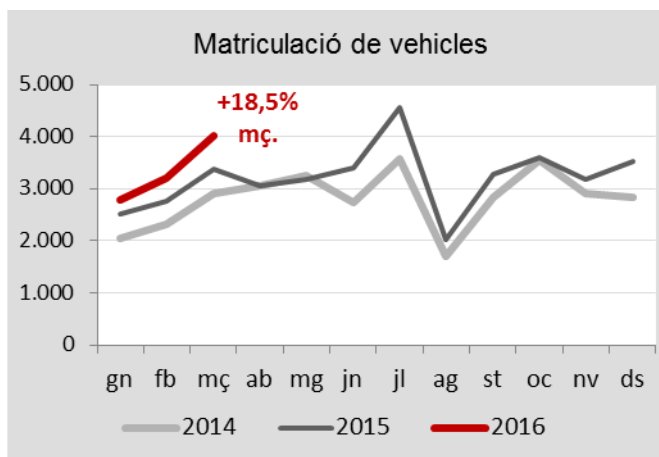
2016 s'inicia amb un revifament del sostre previst a les llicències d'obres majors, amb una previsió de més de 216.000m² de superfície (més del doble de la prevista un any enrere i la més alta dels darrers disset mesos). L'obra nova manté el nivell assolit el trimestre precedent, amb especial protagonisme de l'obra residencial (que comença a reflectir un cert revifament de la demanda), i també per aparcaments i oficines. La rehabilitació, que es beneficia dels ajuts públics orientats a engegar projectes de rehabilitació i de l'augment del flux de crèdit, també dona signes de millora.

Després del retrocés de l'inici d'any, la compravenda d'habitatges reprèn el dinamisme al febrer, ajudada pel context de creació d'ocupació i baixos tipus d'interès, que continuen impulsant la demanda, juntament amb les majors facilitats creditícies. L'acumulat del 1r. bimestre (2.310 transaccions) presenta un increment del 3,5% interanual, essent les operacions al segment d'habitatge nou (< 1 any d'antiguitat) les que repunten amb més força (+33%), tot i que el seu volum és relativament reduït, mentre que les d'habitatges de més d'un any d'antiguitat (el 88% del total) presenten una certa estabilització (+0,5%).

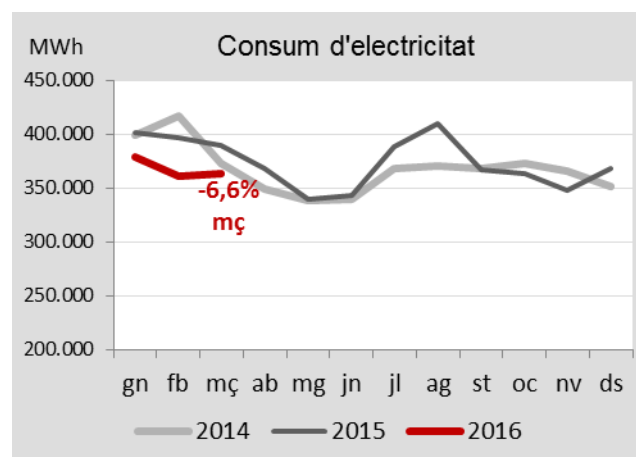
Després de la devaluació registrada entre 2007 i 2013, els lloguers van començar a repuntar el 2014 i han accelerat el seu creixement al llarg del 2015 fins a tancar l'any en 11,6 €/m²/mes, un 13,4% per sobre del valor d'un any enrere. Aquest increment, força superior al de Catalunya, és generalitzat i afecta la totalitat de districtes amb diferents intensitats: on més creixen és a Sant Martí i Gràcia, i on menys, a Nou Barris. Tant l'increment dels preus com el descens del nombre de contractes signats (-8,5%) s'han de llegir com senyals d'un mercat que encara no s'ha estabilitzat.

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	---------------------------	---------------	------------

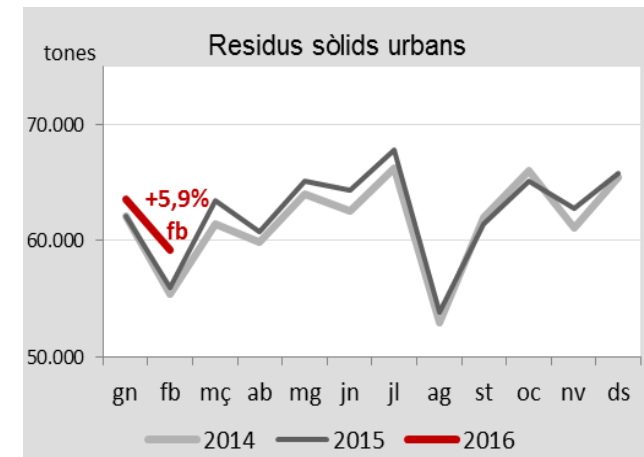
Consum

El mercat automobilístic continua en expansió amb un augment del 15,7% dels vehicles matriculats durant el primer trimestre de l'any. Aquest ferm creixement, que s'accentua al març tot i l'efecte estadístic de la setmana santa, es recolza en l'augment dels fluxos de crèdit, els incentius públics i les promocions de fabricants i concessionaris. Les dades més recents aporten una novetat: són les empreses, particularment les pimes, les que actuen de locomotores del creixement, renovant les seves flotes amb *renting*. Per tipologia de vehicles, turismes i ciclomotors són les categories que més es beneficien de l'augment de les vendes.

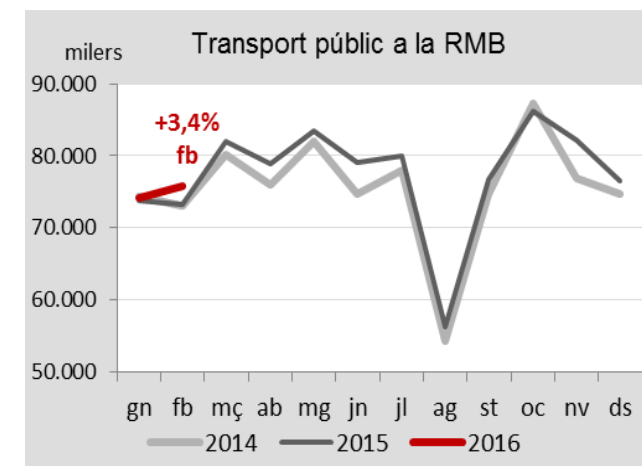
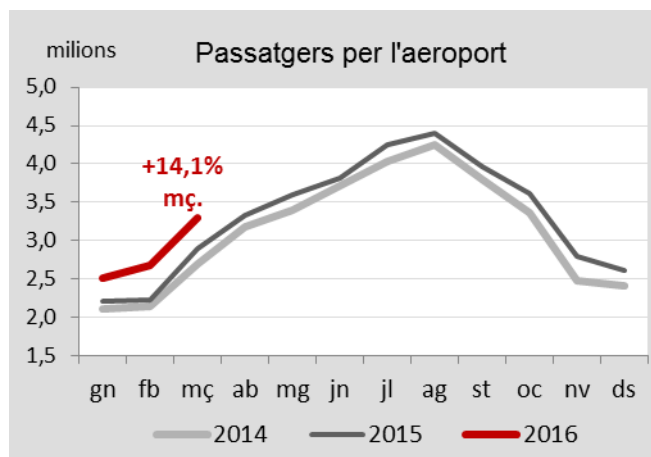
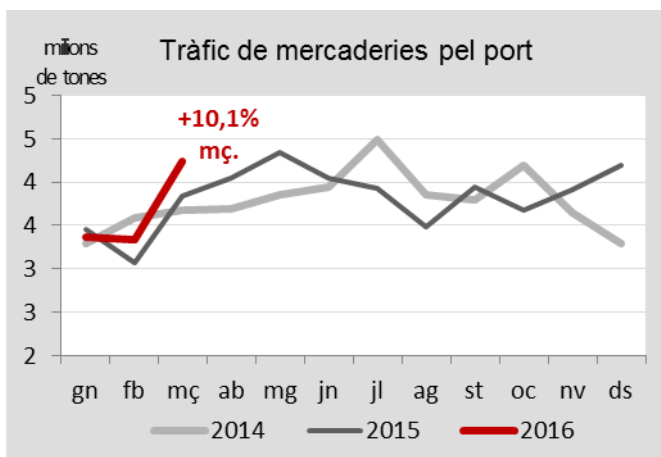
La reducció en el consum de baixa tensió amb que ha començat l'any es manté el mes de març i el 1r. trimestre tanca amb un retrocés del 7% interanual, més intens al segment domèstic (-8,5%) que al comercial-industrial (-5,3%). En aquest segment, a banda de factors estacionals com l'avanç de Setmana Santa, la reducció del consum pot apuntar cap a una certa ralentització de l'activitat, mentre que a les llars, les suaus temperatures de l'hivern han moderat la demanda energètica. L'Ajuntament reclama a les companyies el compliment del principi de precaució i que demanin l'informe social abans dels talls en el servei.

Al febrer s'incrementa de forma notable tant la recollida selectiva (+5,7% interanual) com la de la fracció de rebuig (+5,9%). L'acumulat del total de residus sòlids recollits el 1r. bimestre de 2016 augmenta el 4% interanual, amb una alça més intensa pel que fa a la fracció selectiva (+4,5%) que a la resta de residus (+3,7%). La fracció que més creix en termes relatius és la de voluminosos (+8,1%), mentre que l'orgànica, la que té més pes dins de la selectiva (44% del total) registra un increment del 7,1%. Només la de paper-cartró retrocedeix (-2,1%). Les visites als punts verds, 213.000 el 1r. trimestre, pugen un 10,6%.

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Transports

En un entorn de desacceleració del comerç mundial, el tràfic de mercaderies per les instal·lacions portuàries augmenta un 5,5% durant el primer trimestre. A diferència del que havia passat en 2015, quan tot el creixement el proporcionava la càrrega general, durant el primer trimestre de 2016 líquids i sòlids a granel s'han incorporat a la tendència expansiva (gràcies principalment a hidrocarburs, ciment i cereals). El tràfic de contenidors també s'ha reactivat, amb un creixement dels importants del 6% i dels exportats del 8%, alhora que el d'automòbils torna a créixer al març després d'un primer bimestre en negatiu.

L'evolució del trànsit aeroportuari de passatgers continua marcada per una intensitat alçista difícil de trobar en altres indicadors econòmics. Durant el primer trimestre de l'any han utilitzat les instal·lacions de l'aeroport 8,5 milions de passatgers, un 16,1% més que un any enrere, una taxa que gairebé triplica la del conjunt de 2015. L'avançament de la Setmana Santa al calendari, la inestabilitat d'algunes destinacions properes, el baix preu del combustible i l'apertura de noves rutes són arguments que expliquen el repunt d'una trajectòria que porta anys sent expansiva. Les operacions i el transport de càrrega també creixen per sobre de la mitjana.

Malgrat les jornades de vaga a la xarxa de metro, que provoquen un retrocés del nombre de viatges en aquest mitjà de transport (-0,7%), la xifra global de validacions en transport públic col·lectiu a l'ATM augmenta de forma notable al febrer, i ho fa a tota la resta de mitjans, coincidint amb l'estrena de tres noves línies de bus de la xarxa ortogonal de TMB (i l'eliminació de quatre de les convencionals). L'acumulat del 1r. bimestre de l'any, prop de 150 milions de viatges, presenta una alça de l'1,9% interanual, impulsada per l'increment de la demanda derivada de la reactivació econòmica però també per l'ampliació de l'oferta interurbana (FGC i autobusos).